

Referat

Sekretariat:

Aalborg Kommune
Miljø- og Energiforvaltningen
Stigsborg Brygge 5
9400 Nørresundby
Tlf. 9931 9400
www.limfjordsraadet.dk
limfjordsraadet@aalborg.dk

Forum Embedsmandsgruppen

Tid 3. april 2020, 09.00 – 11.00
23. april 2020, 11.00 – 13.00

Sted Teams-møde

Deltagere Catrina Bjerregaard Kristensen, Frederikshavn (03.04.2020)
Dan Overgaard, Herning (03.04.2020 & 23.04.2020)
Torben Mølgaard, Holstebro (23.04.2020)
Mette Brandt Mouridsen, Ikast-Brande (03.04.2020 & 23.04.2020)
Henrik Damsgaard, Jammerbugt (03.04.2020 & 23.04.2020)
Bjarke Jensen, Mariagerfjord (03.04.2020 & 23.04.2020).
Thomas Damgaard, Lemvig (03.04.2020 & 23.04.2020)
Arne Kirk, Morsø (03.04.2020 & 23.04.2020)
Lars Sandberg Randers (23.04.2020)
Claus Riber Knudsen, Rebild (03.04.2020 & 23.04.2020)
Ann Ammitzbo, Skive (03.04.2020 & 23.04.2020)
John Patuel Hansen, Struer (03.04.2020 & 23.04.2020)
Tanja Bilde Binderup, Thisted (03.04.2020 & 23.04.2020)
Flemming Bach, Vesthimmerland (03.04.2020)
Jørgen Jørgensen, Viborg (03.04.2020 & 23.04.2020)
Michael Palsgaard, Aalborg (03.04.2020 & 23.04.2020)
Michael Damm, Sekretariatet (03.04.2020 & 23.04.2020)
Torben Bramming Jørgensen, Sekretariatet (03.04.2020 & 23.04.2020)
Niels Vedel, Sekretariatet (03.04.2020 & 23.04.2020)

Afbud Brønderslev
Hjørring

Mødeleder Michael Damm

Referent Niels Vedel

Udsendt 7. maj 2020

**Sagsnr./Dok.
nr.**

1. Godkendelse af dagsorden.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at forslag til dagsorden godkendes.

Punkt 3, 4 og 5 blev behandlet på møde 03.04.2020, mens øvrige blev udskudt til møde 23.04.2020.

2. Vådområdeindsatsen, opdatering af VOP og udfordringer med Energinet.dk's kabler.

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at

- Embedsmandsgruppen anbefaler, at Limfjordsrådet godkender den reviderede VOP
- Embedsmandsgruppen drøfter de juridiske udfordringer forbundet med Energinet.dk's tilgang til vådområdeindsatsen.
- Embedsmandsgruppen drøfter strategi i forhold til håndteringen af kabelproblematikken i vådområdeindsatsen.
- Embedsmandsgruppen tager orientering om forslag til revideret støtteordning til nedlæggelse af dambrug til efterretning.

Baggrund:

Der er ansøgt adskillige nye N-vådområdeprojekter, så selve VOP'en ligger pt. til at kunne reducere tillædningen af kvælstof svarende til målet på 373 ton N / år. Der er endvidere ekstra forundersøgelser der hvis de bliver realiseret vil kunne bidrage med en reduktion på yderligere 58 ton N / år (16% ekstra forundersøgelser).

Sekretariatet gennemgår på mødet de seneste ændringer i VOP'en.

Vi har i forbindelse med vådområdeprojekterne Harre Nor (Skive), Nees Vig (Mors), Gørup Enge (Viborg), Jerslev Bro (Brønderslev) og Lindholm Å (Aalborg) oplevet problemer i forhold til Energinet.dk's kabler.

I Harre Nor vil Energinet.dk eksempelvis ikke acceptere et vådområde. Dette er ikke populært hos lodsejerne i pumpelaget. Det er kun to af 10 lodsejere, der har matrikler, hvor kablet ligger, og det er derfor kun disse, der har fået kompensation. Alle 10 lodsejere er dog formentlig forpligtede til at drive pumpelaget i al fremtid. Ingen af lodsejerne, heller ikke de to, der har fået kompensation, mener, at de er blevet oplyst om dette.

I relation til nedlæggelse af dambrug orienteres om forslag til ændret støtteordning.

Bilag:

- Kopi af seneste VOP vedlægges.
- Notat om problematik ved Energinets kabler vedlægges dagsordenen.

Indstilling godkendt. Der henvises til vedlagte slides

I forhold til Energinet.dk var der enighed om, at de skal lave deres tilgang til vådområderne om og at sagen skal løftes politisk. Der skal tages et fælles initiativ. Sekretariatet aftaler nærmere med formandskabet.

3. Vandråd 2019 / 2020

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen drøfter vandrådsarbejdet 2019 / 2020 i oplandet til Limfjorden.
- Embedsmandsgruppen drøfter forslag til prioritering af vandløbsindsatser og godkender præsenteret forslag.

Baggrund:

Kommunerne skal under inddragelse af lokale vandråd, udarbejde forslag til den fysiske vandløbsindsats i bl.a. indsatsprogrammets målsatte vandløb således, at der skabes grundlag for at opnå "god tilstand". Teknikergruppen for Limfjorden har været samlet og vandrådet for Limfjorden havde første møde den 13. januar. Efterfølgende har Vandrådet været på ekskursion til forskellige vandløbsprojekter i Vesthimmerlands Kommune.

Kommunerne har nu indberettet foreslåede indsatser i it-værktøjet og det er nu, der ud fra prioriteringsprincipperne besluttet i vandrådet, skal prioriteres på tværs af Limfjordsoplandet og udarbejdes et egentligt forslag til vandløbsindsatser i 3. planperiode.

Sekretariatet præsenterer på mødet et forslag til, hvilke vandløbsindsatser, der skal prioriteres i 3. planperiode i oplandet til Limfjorden. Dette vil herefter blive præsenteret på næste møde i vandrådet, der afholdes 14. april.

Der henvises til vedlagte slides. Der var enighed om, at det havde været en systematisk håndtering/tilgang ud fra kriterier, alle var enige om. Proces og foreløbigt resultat var fint.

4. Masterplan for Limfjorden

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen drøfter fokusafsnittene, herunder om det er de rigtige "dots".
- Embedsmandsgruppen drøfter interessentmøde herunder, hvem der skal deltage og dagsorden
- Embedsmandsgruppen godkender tovholdergruppens forslag til håndtering af verdensmålene
- Embedsmandsgruppen godkender tidsplan for det videre arbejde

Baggrund:

Første udkast til Masterplanen version 1.0 forligger nu og består af 7 dokumenter (vedhæftet). Det 7. dokument er selve strateginotatet til politikkerne i Limfjordsrådet, mens de 6 ligestillede fokusnotater er understøttende dokumenter der også vil danne udgangspunkt i forhold til den handlingsorienterede del.

De foreliggende dokumenter skal sprogligt tilrettes og omskrives til et mere aktivt og enkelt sprog. I strateginotatet kan den nuværende struktur med en prosadel og dots eventuelt justeres.

På sidste Limfjordsrådsmøde blev det aftalt, at der på Rådsmødet 26. april skal være en drøftelse af, hvem interessenterne er.

Forslag fra Tovholdergruppen til håndtering af verdensmålene er:

- I Masterplan version 1.0 fokuseres der på status, hvilke verdensmål påvirkes positivt og om det er lidt eller meget ud fra en embedsmandsvurdering.
- Når vi når til version 2.0 diskuteres målsætninger med inddragelse af det politiske niveau.
- Som udgangspunkt benyttes Niras model, der fokuserer på de enkelte mål uden at sætte score på hvor høj grad det enkelte mål er opfyldt.

Forventet tidsplan:

Udkastet bliver vendt på formandskabsmøde den 2. april og på indeværende møde 3. april inden det præsenteres for rådet 26. april. Interessenter inddrages herefter med henblik på input inden sagen igen behandles i Embedsmandsgruppe og Limfjordsråd – Forventeligt lige inden sommerferien. Den efterfølgende kommunale politiske behandling følger i efteråret efter de kommunale budgetforhandlinger. Sekretariatet vil udarbejde forslag til en fælles sagsfremstilling.

Bilag:

- 6 Fokusnotater og 1 strateginotat vedlægges dagsordenen

Der henvises til vedlagte slides.

Bemærkninger fra Embedsmandsgruppen:

- *Embedsmandsgruppen var enig i Formandskabets bemærkninger.*
- *Dots skal være selvforklarende.*
- *Opmærksomhed på at afsnittet med "Natur i og ved fjorden" er tydeligt nok.*
- *Kommunerne sikrer natur, mens Limfjordsrådet understøtter kommunerne / bidrager til at skabe mulighed for.*
- *Fokus på synergi og ikke parallel arbejde – De nordjyske kommuner er ved at oprette et natursamarbejde/netværk - I oplandet som helhed er der en meget bred vifte af natursamarbejder, hvilket afspejles i Masterplanen.*
- *Der skal være opmærksomhed på, hvad der foregår omkring Havstrategi/havplan. Manglende elementer i den nationale Havplan (offentliggøres i april) kan hensigtsmæssigt tages i Masterplanen.*
- *Der skal være opmærksomhed på Thyborøn Kanal, der kan få stor betydning på ændring af vandskifte – Den skal have en særskilt formulering*
- *Der skal nedsættes en redaktionsgruppe (særlig i forhold til naturafsnit og formulering i forhold til Thyborøn Kanal) – Thisted, Vesthimmerland og Viborg deltager. Hvis andre ønsker at deltage sendes en mail til Torben.*

Se også referatet vedr. pkt. 7 (Der var enighed i Embedsmandsgruppen om, at der i forbindelse med Masterplanen burde afsættes en projektpulje til Limfjordsrådet).

5. LIFE-projekt – Naturgenopretning i fjord og på strandenge

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen drøfter og godkender, at der arbejdes videre med projektbeskrivelsen.
- Embedsmandsgruppen drøfter principperne for en kommunal medfinansiering på i størrelsesorden 5. mio. kr.

Baggrund:

Limfjordsrådet har sammen med en række eksperter udarbejdet et katalog over mulige restaureringsprojekter i den nordlige del af Løgstør Bredning. Kataloget blev udarbejdet med økonomisk bistand fra Aage V. Jensens fonde.

På Limfjordsrådets møde 07.06.2019 blev det besluttet, at der skulle arbejdes videre med projektet med henblik på en Life-ansøgning i 2020.

Projektet ansøges med conceptnote medio juni 2020 og planlægges med forventet tilsagn fra EU at starte 1. september 2021.

Første udkast til projektbeskrivelsen for et helhedsorienteret natur- og miljøprojekt, der er målrettet LIFE har fokus på at genskabe den naturlige balance i Limfjorden (og Mariagerfjord). Indsatsen skal udmøntes i forskellige former for naturgenopretning. Der vil særligt være fokus på:

- Opprioritering af naturpotentialiet
- Etablering af større og mindre rev.
- Retablering af ålegræs-, vegetationsbælter og tangbede
- Stabilisering af fjordbunden for at reducere materialetransporten i fjorden samt mindske den interne næringsstoffrigivelse fra sedimentet.
- Etablering af muslinge-, østers og hjertemuslingebanker
- Genetablering af strandengene i de i dag inddigede områder
- Etablering af tidligere tiders holme og øer.

Projektet er geografisk placeret i de fem kommuner: Vesthimmerland, Jammerbugt, Thisted, Aalborg og Mariagerfjord

Økonomi

Projektets budget forventes at være i størrelsesorden 80 mio. kr., hvoraf omkring 60 % forventeligt vil kunne søges ved LIFE. LIFEprojektet er som nævnt grundlæggende etableret i forlængelse af samarbejde mellem Limfjordsrådet og Aage V. Jensen Naturfond. Desuden forventes det, at Veluxfonden, 5. juni fonden, Den Danske Naturfond og Miljødirektoratet i Norge indgår i projektet, ligesom der er kontakt til staten. Forventeligt vil kommunerne skulle bidrage med i størrelsesorden 5 mio. kr. (hvilket kan være i timer).

Bilag

- Projektbeskrivelse Naturgenopretning i fjord og på strandene vedlægges.

Der henvises til vedlagte slides.

Embedsmandsgruppens bemærkninger:

- **Vigtigt med tid til at drøfte projektet politisk og med direktør.**
- **Det skal understreges hvad en fælles interesse er.**
- **Fokus på at synliggøre, hvad fællesskabet får ud af projektet.**
 - **Der er formidlings/turisme interesser i projektet, kvælstoffjernelse som gavner især landbruget i hele oplandet til Limfjorden, CO2 binding i ålegræsbede samt strandensdelen, effekt af oversvømmelse af strandene bør tydeliggøres, kommunale fordele ved eventuel anvendelse af klappmateriale til etablering af holme etc.**
- **Enighed om, at det er Sekretariatet / formandskabet, der indstiller til Limfjordsrådet. Projektet drøftes med formandskabet i forhold til finansieringsplan og proces frem til ansøgning.**

6. Havørred Limfjorden 2021-2024

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen drøfter de foreløbige projektidéer for perioden 2021-2024.
- Embedsmandsgruppen drøfter principperne for en kommunal medfinansiering.

Baggrund:

- 10 af Danmarks mest produktive havørred-åer har deres udløb i Limfjorden, og derfor trækker et stort antal fisk gennem fjorden hvert år som en del af deres livscyklus.
- Med Havørred Limfjorden sikrer en certificeringsordning, at lystfiskere, der besøger Limfjorden, kan få kvalificeret hjælp til fiskeriet. Pt. er 7 grejbutikker, 40 overnatningssteder, 3 båd/kajakudlejere og 6 lokale guider certificeret som særligt lystfiskervenlige, og flere er på vej. Vi oplever stor opbakning fra erhvervsaktører til projektet.
- Omdrejningspunktet for Limfjorden som lystfiskerdestination er hjemmesiden www.havørredlimfjorden.dk. Denne blev relanceret i 2019 og er gået fra 5.000 årligt besøgende til 3.500 besøgende om måneden.
- Formidling på de sociale medier er kraftig øget og rigtig mange følger vandløbsindsatsen via nyheder og videoklip, der synliggør det kommunale arbejde med vandløbsprojekter. God måde at promovere det arbejde kommunerne laver til en målgruppe der er meget interesseret.

Projekt Havørred Limfjorden løber indtil udgangen af 2020 og ovenstående bullets motiverer og giver anledning til at overveje projektets videre forløb. På baggrund af erfaringer lægger sekretariatet op til, Havørred Limfjorden fortsætter arbejdet med følgende fokusområder:

- Grundproduktet - sikre havørredens gyde- og levesteder og vandmiljøet i øvrigt.
- Erhvervsudvikling – sikre en god service (viden) og attraktive oplevelser (produkter)

- Branding og markedsføring – sikre en ærlig og autentisk fortælling om Limfjordens bæredygtige, vilde og naturlige havørreder.

De 3 fokusområder hænger tæt sammen, og erfaringerne viser, at der er stor synergi i, at de konkrete indsats i de 3 områder sammentænkes.

Destinationerne er først nu ved at være etableret, men Sekretariatet er i dialog med disse om indhold, snitfladeafklaring, og deres ønsker i forhold til økonomi og organisering ved et evt. projekt.

Sekretariatet er tilsvarende i dialog med LAG'erne. Ansøgningsrunder er gået i gang for så vidt angår erhvervsudviklingsdelen. I forhold til miljødelen er sekretariatet i dialog med DTU Aqua om projekt (jf. pkt. 7, og med MST om midler til indsats mod spøgelsesnet og plast på strandene via strandoprydningspuljen.

Økonomi

Med den foreløbige projektbeskrivelse forventes et nyt projekt for perioden 2021-2024 budgetmæssigt at være i størrelsesordenen tilsvarende den forgangne projektperiode.

Proces og projekt giver mening, men op til politisk beslutning.

I forhold til et nyt projekt for perioden 2021-2024 ønsker Mariagerfjord kommune, som det tegner sig pt. at køre videre med et havørredprojekt selv i Mariagerfjord.

Det blev aftalt, at kystkommunerne giver en tilbagemelding om hvilke økonomiske spor det mest giver mening at tale ind i:

- *I Holstebro vil det være en erhvervs- og turisme sag*
- *I Skive ligger økonomien tilsvarende i et andet udvalg / anden afdeling.*

Der skal udarbejdes en ens/fælles sagsfremstilling til den kommunale behandling.

7. DTU-Aqua projekt Havørred Limfjorden 2021-2024

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen drøfter projektbeskrivelsen.

Baggrund:

DTU Aquas undersøgelser fra 2017 og 2018 (økonomisk støttet af medlemskommunerne) gav et overordnet billede af ørredernes adfærd og overlevelse. Dødeligheden var stor, men undersøgelsen gav ikke et mere præcist billede af, hvor ørrederne døde, hvad der slog dem ihjel og hvad der kunne gøres for at hjælpe dem.

På møde 13.09.2019 drøftede embedsmandsgruppen et opfølgende projektforslag fra DTU-Aqua. Med baggrund i bl.a. denne drøftelse er DTU i gang med at udarbejde et nyt projektforslag, der forventes færdig inden for et par dage.

Den endelige reviderede projektbeskrivelse vil blive eftersendt og præsenteret på embedsmandsgruppemødet.

Bilag

- DTU-Aquas projektbeskrivelse eftersendes.

Resultatet af undersøgelsen forventes ikke at være helt præcis og entydigt. Blandt andet fordi der ikke findes en klassisk bestandsanalyse.

Havørreden er ikke en egentlig indikator for tilstanden i fjorden bl.a. fordi den trækker fra det marine til vandløbene.

Projektet kan bidrage til at

- **Afklare hvordan får vi det fulde udbytte af de indsætter vi gennemfører i vandløbene.**
- **Afklare hvor stor en del af mærkede havørreder, der bliver ædt af sæler**
- **Understøtte Limfjordsrådets interesser i Havørred Limfjorden samt mere generelt rekreative interesser i kommunerne. Det blev bemærket, at der også er rekreative interesser omkring sælsafari.**

Embedsmandsgruppen mener det oplagt er et politisk tema, og der er behov for en politisk stillingtagen. Der kan sendes en interesselikendegivelse. DTU-aqua anmodes om en finansieringsplan inden der tages endelig stilling. Sekretariatet aftaler politisk proces med formandskabet.

Der var enighed i Embedsmandsgruppen om, at der i forbindelse med Masterplanen burde afsættes en projektpulje til Limfjordsrådet.

8. Regnskab 2019

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at

- Embedsmandsgruppen anbefaler Limfjordsrådet at godkende regnskab 2019 under forudsætning af, at revisionen ikke har bemærkninger til regnskabet.

Baggrund:

Limfjordsrådets regnskab for 2019 er nu udarbejdet. Regnskabet vedlægges.

Under projektforslaget af f.eks. stenrevsprojektet går der tid inden Aalborg Kommune kan viderefakturere udgifter afholdt til underleverandører til Miljøstyrelsen. Derfor har Aalborg Kommunes Miljø- og Energiudvalg på møde 05.11.2015 godkendt, at Miljø- og Energiforvaltningen (Limfjordsrådets Sekretariat) kan have udlæg på op til 2 mio. kr. mellem regnskabsårene. Mellem regnskabsårene 2019 og 2020 er dette udlæg som det fremgår af ovenstående eksempelvis på kr.

Bilag

- Special regnskab 2019 vedlægges.

Indstilling godkendt.

9. Næste møde i Limfjordsrådet

Indstilling:

Sekretariatet indstiller, at:

- Embedsmandsgruppen drøfter og giver input til dagsorden for næste møde i Limfjordsrådet, herunder forslag til oplægsholder til punktet "Inspirationstime – Håndtering af Multifunktionel Jordfordeling" (tidligere har Mariagerfjord og Jammerbugt kommune præsenteret).
- Embedsmandsgruppen drøfter om mødet evt. kan afholdes som "Teams-møde".

Baggrund:

Næste møde i Limfjordsrådet afholdes 24. april 2020 og er planlagt afholdt i Skive – Mødet starter kl. 9.00. Alt efter corona situationen i Danmark, kan mødet evt. ændres til et "Teams-møde".

Forslag til dagsordenspunkter:

- Godkendelse af dagsorden
- Vådområdeindsatsen, opdatering af VOP og udfordringer med Energinet.dk's kabler.
- Vandråd 2019 / 2020.
- Masterplan for Limfjorden.
- LIFE-projekt – Naturgenopretning i fjord og på strandenge
- Havørred Limfjorden
- Regnskab 2019
- Inspirationstime – Håndtering af Multifunktionel Jordfordeling (Erfaringer fra XX??)
- Presse
- Orientering / Bordet rundt
 - Miljømuslinger som virkemiddel Evt.

På sidste møde i Limfjordsrådet blev det aftalt, at Rambøll skulle inviteres til et rådsmøde med henblik på en orientering om Thyborøn Kanal. Dette er aftalt til Limfjordsrådets møde 26. juni 2020 i Aalborg.

Tidsplanen følges ikke helt i vandråds- og masterplanarbejdet. Limfjordsrådets møde forsøges derfor rykket fra 24. april til 15. maj.

- **Mødet afvikles som Teamsmøde**
- **Masterplanen og "Inspirationstime – Håndtering af Multifunktionel Jordfordeling" tages af dagsordenen.**
- **Beslutningspunkter. "Vådområdeindsatsen, opdatering af VOP og udfordringer med Energinet.dk's kabler", "LIFE-projekt – Naturgenopretning i fjord og på strandenge" og "Regnskab 2019"**
- **"Havørred Limfjorden" og "Vandråd 2019 / 2020" fastholdes som orienteringspunkter, der tages til efterretning.**

10. Orientering/Bordet rundt.

- Udsendelse af årsberetning 2019 vedr. vandplanarbejdet i oplandet til Limfjorden er forsinket grundet Corona.

11. Eventuelt

